

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 64

На 26.09.2017 г. се проведе заседание на Обществения съвет към ЦИК.

ПРИСЪСТВАХА: **Тодор Гунчев** – председател

Федерация на независимите студентски дружества

Михаела Доцова – Институт за модерна политика и Асоциация на младите юристи

Надежда Гологанова – зам.-председател

Гражданска инициатива за свободни и демократични избори

Румяна Дечева – Европейска асоциация за защита на човешките права в България

Велко Милоев – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Плевен

Божидар Василев – Федерация на независимите студентски дружества

Стефан Марков – Сдружение „Нова алтернатива“

По скайп взе участие:

Стефан Манов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив

Заседанието бе открито в 16 часа и 20 минути и председателствано от господин Тодор Гунчев – председател на Обществения съвет към ЦИК.

* * *

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Колеги, здравейте на всички. Обявявам днешното заседание за открито.

Двама са заявили, че ще присъстват. Останалите колеги са се извинили, че няма да могат да присъстват. Има две упълномощавания. Едното по телефона, другото в случай на неявяване, ако се стигне до гласуване, което надявам се няма да е по някои от спорните въпроси, ако възникнат. Дневният ред ви е изпратен. Упълномощен е Велко Милоев от Стоил. Второ, упълномощен съм аз, ако не успее Михаела Доцова да дойде, която поради неприятно стечение на обстоятелствата не присъства и ще закъснее. Към момента е казала че до 16.30 часа ще успее да дойде. Стоил Цицелков към момента не присъства. Той е зам.-председател.

Д н е в е н р е д:

1. Проект на Обществения съвет.
2. Актуална информация от ЦИК.
3. Разни.

Формирал съм дневния ред в разговор с колегите от ръководството. Прецених, че към настоящия момент са се натрупали достатъчно предложения, които все пак трябва да има достатъчно време да ги обсъдим и да си кажем мнението за тях. Затова по този начин съм подредил точките от дневния ред.

Приемаме ли дневния ред? Приема се.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз в резюме само ще поставя въпроса, за да бъде коректно отбелязан. Става дума за това, че в разговор със Стефан и с Велко обсъждахме възможност да се предложи като първи проект от реализация на нашите предложения една отворена

конференция, за която не се налага финансиране по следните причини.

Първо, че намираме за уместно сега когато има започнал проект и се реализира между Държавната агенция за електронно управление и Централната изборителна комисия. И точно в момента тече периода, в който на възложителя е зададено да подбере и да представи и да анализира и обобщи добрите практики в електронното гласуване. Считаме че това е подходящ момент ние да покажем нашия капацитет и да изнесем нашите предложения както и наши съображения, които произтичат от нашето наблюдение. Разбира се, това ще бъде решено тук и сега, дали периода преди приключване на този процес или след това е по-добре за нас, но просто поставям въпроса.

Следващата точка която засегнахме преди формалното начало на заседанието е мисля, че беше 30 август на разширено заседание на ЦИК. Но ние научихме след заседанието. Дискутирани са трудностите по реализиране на машинното гласуване. И тогава даже научихме, че с изключение на един глас всички останали са били против машинното гласуване. За електронно не става дума още, тъй като препоръките ще бъдат след като минат трите симулации, а в момента даже не сме на етап на симулации, а още е в период на прочуване на добрите практики. Това е което тогава научихме. Стефан спомена, че има статия. Вероятно сега ще ни каже. Само да върна назад малко. Миналата година на 4 декември Михаил Константинов изнесе, а ние с него тогава имахме две абсолютно различни позиции по отношение на цялото електронно гласуване. Той представи на конференцията на БАИС позиция, че каквато и форма на електронно гласуване това е машинно гласуване, сканиране на бюлетините и интернет гласуване е толкова ненадеждно и незащитимо, че не би трябвало да има почва у нас.

Моята позиция в същия панел на същата конференция беше, че и трите форми на машинно гласуване са приемливи за нашата страна, разбира се всяка една при специфични създадени условия. Онази статия, която той беше подготвил тя се циркулирала няколко пъти в различни издания. Не знам къде точно. Може да ни кажеш нататък как се е развило.

СТЕФАН МАНОВ: Повод за този разговор е статия, която прочетох днес в Медия пул, която казва именно това, че основните фигури от страна на изпълнителна власт, ЦИК и Народно събрание с помощта на Информационно обслужване едва ли не са се разбрали да махнат машинното гласуване от Изборния кодекс. И като прелюдия към това края на август и дори малко по-рано Михаил Константинов разпространи една статия аналитична, но популярна, в която критикува, че има прогласуване с примери, които да покажели, че навсякъде се изоставя прогресивно. И цитира тогавашните случаи в Холандия. Спомнете си онази хакерска операция на една конференция на хакери, които разнебитиха някаква стара машина за машинно гласуване в САЩ, след като три часа са били физически включени към нея на линия. И е направен извод да се закрие този начин на гласуване. Мисълта ми е, че между първо и второ четене през нощта може да бъде вкарано по погрешка и ликвидиране на електронното дистанционно гласуване. То е в един параграф. Достатъчно е един ред отменя параграф 145, докато машинното гласуване иска малко време да се прочисти целия Кодекс от думичките, които го възпроизвеждат.

Така че за мен, ако такава е ситуацията това още веднъж оправдава проекта на Руми, който е не само за електронно дистанционно, но и за други методи, да направим една кръгла маса в близко бъдеще. И бих казал, че може напълно опортюнистично и прагматично да започнем отзад напред, а именно да потърсим свободна дата за зала в Дома на Европа и от там да направим ретро

планинг назад. Ако примерно е 20 октомври да се върнем и да видим в кой момент, за да го валидирам или не. Защото, ако до края на годината няма свободен момент в Дома на Европа някак си ни се обезсмисля операцията.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Искам само да те попитам ти каза, че ще провериш кога изтича този период на представяне.

СТЕФАН МАНОВ: В момента съм на сайта, но сайта на Държавната агенция за електронно управление е повреден и линка на проекта позволява единствено да се следи един файл и да не се видят повече другите детайли, които ви казах предишния път имаше всички PDF на фирмата спечелила. Надявам се до няколко минути да намеря къде съм го сейфнал това документче.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Какво има да решаваме по тази точка?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: По тази точка първо искам да ви попитам приемате ли темата по начина по който е изведена? Искам да ви помоля, ако по принцип днес решим, че това го правим да се постареем да се организираме до 17 октомври, тъй като в следващите три дни след това трима от хората в моята организация временно няма да бъдат тук, тъй като пътуват в три различни страни.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Първо благодаря на Руми за предложението. Моето лично мнение и мнението на организацията, която представлявам е, че подкрепяме подобна отворена конференция. Смятаме, че даже е много належащо да се направи, с оглед на публичното становище, с което все повече се опитват да се прокрадват теми от рода, че машинното гласуване не е сигурно и по никакъв начин не може да гарантира сигурността на вота.

Бих искал да разделя нещата на две. Стефане, благодаря ти за твоето мнение. Бих искал нещата да ги отделим по следния начин. Към настоящия момент в т.1 проект на Обществения съвет коментираме две неща. Едното е проект, който ние може да направим за получаване на безвъзмездно финансиране. Това е

съвсем различно нещо. И предложение за отворени конференции. Това е втората възможност, която ние в момента коментираме. Засега чух мнението на Руми, твоето мнение Стефане за това, че подкрепяте. Нашето мнение е също да. И бих помолил и другите колеги да си кажат мнението по предложението. Всеки го имаше достатъчно време предварително, за да може да формира някакво мнение.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ако може в момента да се съсредоточим само на това по принципите дали приемаме или не и в този срок. А след това да остане и още време на всички, за да може всеки да намери себе си и да дадем възможност на организациите, които не участват също да се включат. Понеже към момента това е едно предложение, в което изглежда, че ние сме водещи. Но аз съм предложила това, на което може да разчитаме. Но имайки една седмица повече ако решим, че това е което правим, всички организации ще могат да намерят място.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Точно това имаме предвид. Искам да чуя мнението на всички, за да може да формираме дали като цяло идеята ни харесва и от там нататък вече да влезнем в конкретика за самото мероприятие. Аз от 20 октомври също няма да съм в България за около 20 дни. Ако искате да кажете нещо колеги.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Единствената разлика е, че става дума да се прави час по скоро. Иначе по принцип сме говорили много отдавна, че новите технологии за гласуване трябва да бъдат една от нашите теми в експертен формат. По тези имейл около проектите някой беше написал, че човека или организацията, която предлага дадена тема с това демонстрира и готовността си да бъде водещ по изпълнението, ако стигне до там. Така че за този случай това е Руми Дечева. Когато ти кажеш какъв вид включване, с какво да се включат останалите, тогава ще може да ти кажем да.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Тук едно малко вметване. Бяхме на една среща преди доста време, още бях председател много отдавна, с Тодор и с вас двамата със Стоил и помолихме за онези срещи. Това се случи след разговора тук с „Добро управление“ и Томислав Дончев. Помолихме за онези срещи, за които не търсим финансиране. А още повече искаме да направи и тази среща и да покажем капацитет в подкрепа на нашия проект, за който ще търсим финансиране за онези срещи, за които не търсим финансиране ЦИК да ни съдейства с малък бюджет от няколко стотин лева за кафе и ако се наложи отпечатване на някакви материали. На което отговора на председателя Ивилина Алексиева беше, разбира се. Няма го написано, няма го документирано, но изглеждаше, че не е нещо, което не би било решено в оперативен порядък в ЦИК. В този смисъл за кафе няма да търсим помощ.

Нещо за което бих потърсила помощ от организациите, гледам към Михаела. Има една резолюция на Европейския парламент, има едно решение на Съвета на Европа. Резолюцията на Европейския парламент от 16 март т.г. е за електронната демокрация. Решението на Съвета на Европа от 26 юни е за електронното гласуване. Дефинира какво е електронно гласуване, какво се включва и дава стандарти. Тоест от моя гледна точка ние имаме правната рамка от една страна на Европейския съюз, от друга страна на Съвета на Европа, за да показваме, че това са добрите практики, това е накъдето върви Европа и това се препоръчва. И не само това, в Резолюцията на Европейския парламент стриктно е изписано какво трябва да правят държавите членки и е в обратна посока от това на статията от днес и от заседанието, което беше проведено. В този смисъл не да се конфронтираме, а за да изведем едни добри практики. Защото разговарях и с хора тук и разбрах, че те не познават тази резолюция на Европейския парламент. Ние не може да поемем всички луфтове в потока информация, но тази кръгла маса

ще бъде едно много добро място. Аз мога да ги дам на български тези документи официален превод, от които да извадим, да подготвим юридическата обосновка, така че ти да можеш да я представиш, защото ти можеш да говориш с юридически език.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Молбата ми е само да ми ги изпратиш, за да ги разгледам и ще го обсъдим.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не знам дали имам право да говоря от името на организацията си, но ние към 15 октомври вероятно ще имаме готов един сборник. Трима от нашата организация участват с 16 други страни от Европейския съюз за електронната демокрация в Европейския съюз. И във връзка с всичко това като последна точка е това, че вчера и днес Ивилина Алексиева е в Брюксел на заседание на работна група. Работи се по електронното гласуване за изборите за Европейски парламент 2019 г. От една страна ние имаме една практика законова, която върви в една посока, а от друга страна имаме други процеси. И ми се струва, че една конференция колкото може по-бързо и в момента обуславям защо трябва да бъде толкова бързо. Нашата публикация не може да стане преди 15-ти. Макар и в някакъв незавършен вариант бихме искали да можем на тази конференция да покажем добрите практики от северните страни, тъй като те имат наистина много добри практики.

И това което съм предложила и в примерната програмата е едно филмче. Незная дали ще намеря някой доброволно да го преведем на български език, тъй като в момента е на английски от датски политолог, който анализира интернет гласуването специално, разглеждайки не толкова примера на Естония, който се счита, че е от гледна точка на сигурността уязвим и това е гледна точка също на български професори, без да влизаме в детайли, а примерът на Норвегия който няма слабо място. И причината Норвегия да не го приложи изказана отново в статии на български специалисти не е това, че има пробив във сигурността, както се пише в нашите медии,

а това че проучване в страната показва, че електронното гласуване не би допринесло повече от половин процент за повишаване на активността. И при това положение риска от загуба на доверие е по-голям отколкото ползата от прилагането. Но те го показват като един абсолютно учебникарски, завършен, надежден начин за използване на интернет гласуване, като дават и всички останали условия, на които една страна трябва да отговаря.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: По принцип да говорим, а не за самото интернет гласуване.

СТЕФАН МАНОВ: Може ли да внеса конкретика, защото намерих това, което обещах да намеря преди пет минути. Договорът с фирмата, която спечели, казва се Ню Ай включва три поддейности. Първата е детайлно проучване и анализ на добрите практики и въведени до момента дистанционни гласувания по електронен път в други държави.

Поддейност 2. Разработване на конкретни препоръки към българската система, която предстои да бъде реализирана.

Поддейност 3. Организиране и провеждане на двудневно събития в София за 70 участника с провеждане на три симулации на електронно дистанционно гласуване.

Поддейност 1 и 2 трябва да свършат до 15 октомври.

Поддейност 3, т.е. симулациите трябва да свършат до 17 ноември.

Струва ми се, че не е лошо в създадения промеждутък някак си да се вместим ние. Какво искаме и какво правим на тази среща? Руми започна да отговаря и мисля, че това е правилния подход. То е да пренесем в общественото пространство последните законодателни и други стъпки на Европейския съюз относно въвеждането на електронно дистанционно гласуване, които явно не се познават в общественото пространство. Това е първа точка.

Втора точка, да разсеем митове, легенди и откровени лъжи, които се тиражират последните месеци в нарастваща честота, целящи разколебаното мнение в правотата на този избор направен вече от законодателя за машинно, електронно дистанционно и изобщо нови методи на гласуване. Така че ми се струва, че нашата роля е повече от важна, тъй като все пак наблюдателски организации и хора с опит в тази област от години, може да сме този обществен коректив. Да не се подлъгваме по пълзящи заблуди. Да си работим така както сме решили. Аз така го виждам като смисъл. Тайминга не е лош, защото ще попаднем в библиографията и реализацията, която ще е месец след това. Ние ще налеем допълнително вода в кипежа на този процес.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Благодаря. Всички сме на ясно, както и аз абсолютно подкрепям, че ние сме обществения коректив, който на базата на експертиза би трябвало да окаже най-малкото съдействие във всеки един, който по някакъв начин работи за промяна на изборна система или във връзка с изборен процес в България. Това което аз се мъча да избягвам е да даваме конкретни определения, както ти каза лъжи, така че ще помоля да ги сменим необосновани твърдения. Мисля че е по-правилно да го кажем така.

В самата конкретика по отношение на тайминга бих добавил още нещо към думите на Руми и на Стефан, освен тази конференция и включването в този промеждутък, третото нещо което ние трябва да направим е задължителното включване по някаква форма експертна в демонстрацията или пробата, която се прави от тази фирма на така нареченото машинно, електронно гласуване.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Предвидено е присъствие на Обществения съвет или най-малкото на представители на демонстрацията. Тя е двудневна конференция.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Говоря за следното. Не просто проформа на присъствие там на едни резултати, ето това направихме

ние и резултата е това. Най-малкото би трябвало да се включи Обществения съвет и организациите, които са тук в самия процес какво точно се оглежда и как точно се прави. На ясно сте как се прави един пул социологически и че е важно критериите, които заложиш за резултата какво точно ще се получи. Аз смятам, че е важно да се включим ние от самото начало, най-малкото като наблюдение или достъп до информация как се разработва и как се осъществява процеса по правене на така нареченото електронно гласуване.

СТЕФАН МАНОВ: Аз припомням взехме решение на миналото заседание да се свържем с фирмата Ню Ай. Но дали някой го е направил не знам.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Не сме се свързали, поне аз не знам. Поемам го като ангажимент това нещо и до следващия Съвет ще се свържем с тях. Даже мисля, че знам откъде да се свържа с тях.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: На предишно заседание, понеже пред малко предадох протокола, когато говорихме за това, се разбрахме най-напред да видим ние какво искаме да правим и да се уточним в какъв формат практически искаме да се срещаме с тях. И в тази връзка нито съм разговаряла както обещах на Дончо с Дома на Европа, тъй като имаме два лоши примера от миналото, че най-напред подавахме дати, а след това уточнявахме темата миналата година. И два пъти се провалихме. Този път решихме да го направим по обратния път. Да си изясним точно по между си какво правим и след това да търсим дата. Така че и аз не съм се свързала.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз мога да поема ангажимент, да се свържа със самата фирма и да организирам среща с тях, на която ще поканя, ако някой от вас има желание и време да присъства.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Става като трилог останалите като странични наблюдатели. Аз си мисля, че ние в никакъв случай не сме контролен орган, а като Обществен съвет изявяваме позиции, но

изявяваме предимно позиции на неправителствените организации, които участват в Обществения съвет. В крайна сметка възлагането на този договор си е възложено от възложител, който трябва да си следи за неговото изпълнение. Договорът е възложен с конкретна цел. Вероятно ние постфактум като разберем крайния резултат от този договор ще осъзнаем каква е точно конкретната цел на ЦИК. Но в същото време ние не трябва да вървим по дневния ред на ЦИК, а трябва да си вървим по нашия дневен ред. Ето защо си мисля, че изпълнението на този договор не трябва да има отношение спрямо нашата работа, а нашата работа трябва да бъде свързана с представянето на различните позиции, на плюсовете и минусите от провеждането на електронното гласуване. Безспорно има положителни черти, но безспорно има и отрицателни черти. И на тези мероприятия, на тази среща конференция, на която ще присъстват и граждани от обществото да създадем възможности да се дискутират всички плюсове и минуси, в това число на експертно ниво. Нека да дадем възможност да обсъдим тези проблеми, които може да възникнат от същността на нашите политически и обществени отношения и народопсихологията ни. Защото вероятно в някои западно европейски страни има добри примери за електронно гласуване, но ако пренесем тази система на електронно гласуване в нашите условия на провеждане на избор с висок процент контролиран вот, докъде може да доведе това.

И затова на мен ми се иска не само плюсовете да очертаем както и рамките начертани от европейските институции, но да събудим един дебат, който да говори за българския опит, българското желание докъде желаем да стигнем в електронното гласуване и как може да го приложим така, че всъщност да имаме един правдив резултат на финала след провеждането на тези избори. Защото рискуваме след провеждане на едни електронни избори да се дискутира колко е манипулиран вота, отколкото това какво следва

след изборите и какво ще бъде управлението на България. Всъщност изборите са за да се определи бъдещето управление в един определен период от време, а не изброите заради самите избори.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Съгласен съм с това, което каза Михаела.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Мисля че трябва по-малко да говорим за или против електронното гласуване сега. От това, което казва Михаела за мен следва съвсем очевидното, че трябва да бъдат представени различни гледни точки на тази конференция. И хубаво е, че го каза, защото предишните изказвания бяха само за, че едва ли не целта на конференцията е единствено плюсовете да показваме. Очевидно, че трябва да има лично мнение. Моето предложение е да започнем да говорим за това, какво да направим, за да стане тази конференция в толкова кратки срокове.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ще си позволя да коригирам нещо. Изказването на Стефан и на Руми и моето изказване е за. Това което казах е, че ние трябва да говорим единствено и само в полза на експертността и на опита, който ние имаме в изборния процес и в изборни системи и в плюсовете и минусите. Естествено, че няма нещо идеално. Естествено, че всеки има право на собствено мнение както лично, така и всяка една от организациите има. Това което аз смятам, че е редно и с това ще си позволя да не се съглася с теб и смятам, че трябва да се обсъди, ако не сега на следващия съвет, но трябва да има някакво формирано мнение най-малкото между нас какви са плюсовете минусите. Всеки от нас има някаква експертност и би било най-малкото неправилно да нямаме някакво формирано мнение кое повече е плюс и кое повече е минус.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Моята позиция е, че всяка организация си има право на свое мнение и не трябва да има общо мнение на Обществения съвет, а всеки да си изкаже своето мнение и как вижда плюсовете и минусите.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Едва ли всички организации ще се изкажем. Аз например не се смятам за експерт и няма да имам изказване.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз не смятам, че е правилно когато от името на Обществения съвет се участва, едната от организациите която е експертна при положение, че другите организации не се изкажат да формира някакво мнение, защото това би било формирано мнение не само от организацията, а от името на Обществения съвет. Както правим един анализ и аз смятам, че е много добра практика да се обобщават нещата и преди това да се дискутират между нас и то не еднократно се дискутира докато стигнем до анализ. Така би било редно по някакви важни теми да имаме поне не за или против, а по скоро би трябвало като експерти да си поставим плюсовете и минусите. Да кажем, да това е ситуацията.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Тази конференция я виждам точно като такова обсъждане на за и против. Тоест трябва да се заложи Обществения съвет като организатор, а като конкретни доклади всеки излиза от свое име или от името на организацията. И в дискусиата по същия начин се участва или от свое име или от името на организацията. Поне според мен е така, защото мисля че повечето организации имаме доста различни виждания по този въпрос.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: На ясно съм, че няма как да има общо мнение специално за случая. Да не говорим, че е невъзможно да имаме мнение, да ние сме за или ние сме против.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Моето мнение е, че ролята на Обществения съвет е да стимулира обществения дебат. Който от нас има мнение и има капацитет да участва естествено ще участва. Но нашата роля е в това да съберем хора на едно място и да се чуят различните неща.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Съгласен съм с още едно допълнение и да си кажем мнението на база на експертността, която има всеки един. Не твърдя, че съм специалист по електронна сигурност нито вярвам някой от нас да е специалист по 127 001, което е сигурност на информацията.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Вероятно съм оставила погрешно впечатление затова, че аз съм за всички видове електронно гласуване. Тези документи които цитирам, те не казват, че електронната демокрация е нещо което днес е най-добре и затова искам това нещо да се работи с Михаела. То е просто уточняващо. Защото всички документи имат в заглавията си думата чайнч. Тоест признават се всичките ограничения. Единственото нещо, което бих предложила ние като организация, като Обществен съвет в един момент малко преди самото провеждане, когато всички имат достъп до тези документи да се разбере. Преглеждат един дълъг набор от изисквания. Ние може да кажем дали в нашата страна според нас, според нашия опит са постигнати тези условия в различните категории. Без да даваме крайно мнение, а ние нямаме този капацитет, но може по отделните категории да кажем имаме ли степен на обществено одобрение, нагласа според нас по различните критични въпроси, за да може да се предложи интернет гласуването.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Имаше референдум по въпроса.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не става дума дали да го има или не, а на този етап в този момент. Защото ние ще настъпим много други въпроси. Въпросът с избирателните списъци, с районирането, с липсата на район в чужбина. То е като кутия на Пандора. В този смисъл за да не излиза дискусиата като отварянето наистина на кутията на Пандора, според мен ние в някакъв момент трябва да може да връщаме обратно да се дискутира това за което правим тази конференция, а не да бъде използвана от други извън нас за промоция на каквото и да било друго извън дневния ред.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Наистина най-малкото не би следвало да си позволява Обществения съвет да бъде използвана конференцията, която той прави за някакви най-вече политически цели. Едно доуточнение. По никакъв начин не смятам, че обсъждането и казването на плюсове и минуси отнема възможността. И аз съм твърдо против да се отнеме възможността на някои от организациите и даже и на лично мнение да имаме становище. Защото Общественият съвет има две основни цели. Едната е за възбуждане на обществения интерес. А втората е за излагане на опита, който имаме, споделяне на добри практики. Ако излезе добро решение е добре и се стига до публичност.

СТЕФАН МАРКОВ: Това не крие ли опасност да създадем впечатление за разнобой в Обществения съвет, ако излязат пет, шест мнения? Не трябва ли все пак донякъде доколкото може да ги изгладим вътре и тогава да излезем на конференция?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Имах предвид най-малкото да се чуят мненията. Това не променя факта, че всяка една от организациите представляващи я тук не може да поема ангажимент, че тя няма да има друго мнение. Аз по никакъв начин не мога да поема ангажимент от името на моята организация, че те няма да направят обсъждане на Управителния съвет и се вземе решение, че те подкрепят или излизат със становище по еди-какво си. Никой от вас не може в момента еднолично да вземе това решение от името на организацията.

СТЕФАН МАРКОВ: Успях да се започна с всички материали по реда на пристигането, но не успях да се видя с моето сдружение.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Да се върна малко назад към конкретиката. Аз бих предложил това, което чух до момента, че от всички имаме одобрение за започване на конкретна работа и правене на конкретика да се организира конференция.

Вече работим в условията на реален кворум с пристигането на Михаела и сме 7 човека. Не сме в условията на намаляващ кворум. Така че бих искал да чуя подкрепя ли се организирането на отворена конференция в рамките на нашите лимитирани възможности без външно финансиране с нашите възможности на организациите по тази тема, която е поставена с всичките условности естествено.

Няма против. Всички сме за. Тогава ще се опитам като председател по някакъв начин да разделя отговорностите за да започнем да работим.

По отношение на тайминга всички сме на мнение, че трябва да стане в седмицата между 15 20 октомври.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Или по скоро 15 октомври, щом те го предават, което е неделя, между 10 и 13 октомври.

СТЕФАН МАНОВ: Срокът е написан до 15 октомври.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Имаме ли варианти освен тази зала? Защото ако нямаме варианти датата ще бъде според наличността на залата. Малко теоретично разсъждаваме.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Когато кандидатстваме за зала трябва да им дам в кой период. Затова предложението ми е между 10 и 13 и те да ни кажат. Или между 10 и 13 и между 16 и 20 октомври.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ако е възможно да проверите госпожо Дечева какви са възможностите за тези две седмици преди 20 октомври.

Госпожа Дечева и г-жа Доцова, ако разрешите по тези документи, които Казахте, ще помоля да синтезирате нещо, което може да изпратите до всички. И второ, самите оригинални документи при спазването на конфиденциалност да стигнат до членовете на Обществения съвет, да се запознаем с тях и да формираме мнение доколкото това е възможно. Може би в рамките на организацията ще има хора, които ще успеят да дадат някакъв принос към това. Аз ще се опитам да говоря с фирмата и да направя

някаква среща с тях, ако не тази седмица още в началото на следващата, за да уточним има ли по какъв начин, въпреки че има възложени договори, има си възложител има си изпълнител, но да видим по какъв начин след като ние сме записани като участници в тази конференция бихме могли най-малкото да получим достъп до информация по предхождания процес в цялата тази демонстрация.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Списъкът на участниците, които ще бъдат поканени. Някой трябва да направи първоначалния списък и който друг иска да предложи още имена. А оперативно ще решавате вие двамата. Предлагам така да бъде, за да не се събираме да гласуваме за всяко име.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Има списък изготвен преди това за кръглата маса, включително и за представяне на анализа. И за изборите имаш готвен някакъв списък. Моля, който има този списък да ми го изпрати. Ако намерите някакви предложения до следващия понеделник. Молбата ми е до следващия понеделник да се изпрати.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да видим тези хора на върха на този списък, които евентуално ще говорят. Другите са поканени, които могат да вдигнат ръка или само да слушат. Да започнем от тези, които се очаква да имат презентации.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Първият въпрос е да уточним в момента как ще наричаме това събитие, за да може като говорим за дата да имаме име на събитието. Когато имаме събитие се обръщаме към всичките лица, които се занимават по темата. Аз нямам директен достъп до тях. Един от нашите хора е Иво Цонев.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Час по скоро датата, за да може с тези хора да се говори за конкретна дата.

СТЕФАН МАНОВ: Датата е важно да я знаем час по скоро, защото аз се ангажирам, ако не възразявате, да направя един бърз фондач по френска линия. Някой може да говори за френския опит.

Те си избират депутати електронно дистанционно 2012, но не сега 2017 г., поради причини, които се знаят в публичното пространство.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Електронна демокрация, електронно гласуване как ви звучи?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Електронна демокрация не ми звучи добре. Електронно гласуване /присъствено дистанционно/, дори думата интернет ми се иска да я видя, вместо дистанционно.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Може да е точно и ясно електронното гласуване.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Понятието електронна демокрация е по-широко от електронното гласуване.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: То е един от аспектите. За мен демокрацията е важна. Защото всичките притеснения, които са свързани с електронното гласуване практически, ако те не засягат по някакъв начин оцеляване на някакви права, те за мен са чисто технологичен разговор. Не сме сигурни, че някой някъде може да гласува без влияние. Това са проблемите на демокрацията, не са проблемите на технология. Защото при нас повече са проблемите с политическата култура и с културата на демокрацията, отколкото проблемите с технологията. Ние може да имаме идеална технология, затова през цялото време слагам технологиите в рамките на демокрацията, но ако кажете махаме демокрацията. Става дума за заглавието.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: В момента в заглавието не е думата демокрация. Писала си конференция, електронно гласуване /присъствено дистанционно електронно броене на бюлетини/. Това е написано.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Може да стане конференция – електронно гласуване, без скоби, кратко, ясно и точно.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Очевидно е, че трябва да има някакво резюме. Не може да се кажем, каним ви на кръгла маса на тази тема.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Винаги знам, че трябва да има резервен вариант. Ако не стане, вариант Б възможно ли е това нещо да се изнесе за ноември месец. От 15 октомври до 17 ноември на всяка едната дата ще е добре да се направи подобно нещо.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Там трябва да се съобразим с две неща. Това е периода, в който е тук конференция на АСЕУ. Тя е около 10 ноември. Последните 10 дни преди конференцията категорично няма да може да разчитаме. Има много неща, с които лично комисарите са ангажирани. Отново отиваме към периода около 20 октомври. Или 20 ноември като аз през ноември не мога да поема ангажимент, понеже имам три пътувания до Брюксел по за седмица. Ще идвам в София само събота и неделя.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: От 20-ти имам пътуване за 20 дни, което е в САЩ, Канада, пак САЩ, Европа и връщане. От 20-ти до 17-ти не мога да поема ангажимент за нищо. Евентуално отиваме към ноември месец към средата или към декември след излизане на резултатите от 17 ноември и тази демонстрация, което по-добре да е преди това, защото има възможност след това винаги да направим коментар. Докато ако е след 17 ноември би било като реакция на това какво се случва на тази демонстрация и дали сме участвали или не.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз съм по техническата страна. Това предложение е много хубаво, но не намеква ролята на ЦИК. Най-доброто решение за мен е промяна като автор на предложението, имайки предвид добрите отношения с председателката на ЦИК да го обсъди в личен разговор. Ако те кажат, ние ще дойдем. Или кажат, че ще дойдем, но сложете и двете имена към поканените. Мисля, че би трябвало да сме готови да приеме това тяхно право да участват в съставянето на списъка на участниците.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Според мен задължително трябва да обсъдим списъка, защото ние сме Обществен съвет към ЦИК.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ние говорихме за сътрудничество.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: За мен би било по-добре и повече хора ще се отзоват като участници, ако ЦИК са съорганизатор, което не виждам по никакъв начин да ограничи правото ни на мнение. Предложението ми е Румяна Дечева с председателката на ЦИК да изпита модусите на сътрудничеството ни с тях по тази тема.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Приемам предложението. Продължаваме с втора подточка от първа точка от дневния ред. Това касае три предложения, които са постъпили към момента за проекти.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Общо са седем, включително това на Румяна. Ако някой иска мога да му дам списъка.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Стефан достатъчно добре ги беше обобщил. Според обобщението на Стефан към настоящия момент имаме постъпили пет предложения. Едното е за изборна администрация, анализ на действителни гласове, избирателни списъци, гласуване зад граница, информационна кампания.

Колеги, до всеки беше изпратено предложението.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз след това изпратих допълване.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Броя това на Румяна, което явно няма да е в пакета. Броя това, което дойде за жалбите от Стоил.

РУМЯНА ДЕЕВА: И това което ще дойде от Даниела. Невъзможно беше в момента да се включи. Категорично Даниела от представителя на ДИМО през Интернешънъл в България, която е организатор на гражданската инициатива за промяна на Закона за местно самоуправление, който има отношение по темата и Даниела прие тя да предостави всички документи от обществените обсъждания от това, което е правено и да се включи под каквато и форма да решим. Дали ще бъде конференция, дали ще бъде проучване. Там бяха споменал твоето име, тъй като е по-юридически този проблем ти да бъдеш човека, който да ни представлява от Обществения съвет.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Искам да повтора това, което казах преди малко. Всъщност това са предложенията, които имаме с корекцията, че от Дончо нямаме предложение до ЦИК, а има предложение до нас и би трябвало да го направи като предложение за ЦИК.

Написването на страница и половина, две, три до всички нас с такова предложение инициира готовността на далия това предложение да има водеща роля при реализацията. Затова, че Даниела ще ни изпрати документи на мен не ми е достатъчно на този етап. Трябва да има имаме от член на Обществения съвет предложение за кръгла маса или какво да бъде, за да може този пакет да го придвижим. Да не го бавим излишно.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Приемам забележката с една корекция. На тази форма сме се спрели, че по този начин ще работим. По отношение на предложението на Румяна. То не е в пакета и не го коментирам, защото говорим за нещо, което не касае оформянето на проектно предложение и получаване финансиране по него, а касае предложение организиране отворена конференция. Затова не го броя и от тези седем остават пет в момента. Да кажем, че Дончо след като е написал страница и половина инициира готовност.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Изборна администрация, недействителни гласове, избирателни списъци, жалби и сигнали, гласуване зад граница. Информационна кампания става шесто.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Тук има едно предложение, което не исках да го напиша преди така нареченото радикално предложение. По слухове и други достоверни източници мисията на ОССЕ, което трябваше да се случи в понеделник и заради която ние преведохме нашия анализ и го приключихме. Не съм го оформила графично. В последния момент отмени датата, тъй като външния министър не е в момента в страната. Новата дата е м. декември.

В тази връзка моето радикално предложение е нашата конференция по предложенията и препоръките на международните мисии да бъде в съвместен формат с тях като поемам ангажимент да разговарям с ОССЕ, за да може да я направим заедно. Защото това ще има повече смисъл. Те ще си дадат техните препоръки, ние ще водим как ние сме чели техните препоръки. Понякога сме се съгласявали с техните препоръки. Имало е много случаи, когато не сме приемали някои техни препоръки. Това ще създаде една възможност за общуване между различните наблюдатели – национални и международни наблюдатели в рамките на тяхната тридневна мисия посещение за предоставяне на техния окончателен анализ на избори 2016 – 2017 г.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Моля за едно уточнение. Моята представа е, че ние подготвяме за ЦИК пакет от идеи за проекти, по които те ще бъдат бенефициент. Ние ще бъдем изпълнители и които ще бъдат подкрепени от програмите за добро управление. Това което казваш за ОССЕ влиза ли в този пакет?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Влиза, защото нашето проучване влиза като дейност, а представянето е извън. Тоест конференцията не влиза.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: А кое проучване влиза?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ако кажете, че това е интересно ще го опиша. Това което предлагам е да има проучване на всички препоръки от 2014 г. насам, онези препоръки, които покриват новия Изборен кодекс. Старите изборни кодекси са препоръки към предишно време. Тук ние имаме избори всяка година – 2014, два пъти 2015 г., 2016 г. два референдума. Да видим всички препоръки, които ОССЕ има и Венецианската комисия и Съвета на Европа и да ги сравним с нашите препоръки, които сме давали в същия този период. Това ще бъде едно проучване за някой, който седи и се занимава с тези текстове, един, двама или трима човека. Това е

моето предложение. Не знам дали ви се струва интересно да имаме такава информация. Защото международните наблюдатели идват разказват си и си заминават. Следващият път идва съвсем нов екип и много често като погледнете препоръките има противоречия. Ние освен да работим с ЦИК ние може да покажем и на международните организации, че ние също четем. И не в конфронтационен режим, а като националния наблюдатели да кажем ние това сме наблюдавали, такива са ни били становищата. Понеже ние за всички избори без 2014 г., защото 2014 г.- всяка организация писа, но за всички следващи избори имаме общ анализ, ако кажете ще ви го опиша това в една страничка какво предлагам.

СТЕФАН МАНОВ: Какви са датите?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не се знаят дати.

СТЕФАН МАНОВ: Аз съм за тази твоя идея. Това е изключителна възможност да покажем и на българското общество и на международните наблюдатели качеството на нашата работа. И ми се струва, че ако има такава възможност действително ще е много силен момент. Напомням само, че 2013 г. имаше такъв прецедент, имаше една съвместна пресконференция, на която модератор беше Калин Савов от „Прозрачност без граници“.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз също мисля, че е добра идея, но ще помоля все пак да спазим правилата, които самите ние сме си наложили, това нещо да влезе като предложение в рамките на темите, които ние сме описали и сме коментирали с ЦИК. Би следвало да го имаме това нещо. За да върна малко назад нещата, от тези предложения, които са сумирани тук и обобщени имате ли някакви забележки от предложения, които са представен не от вас, а от някой друг? Тези бележки сега ли предлагате да ги обсъждаме, защото бях помолил, ако има забележки по тях да си ги изпратим в някакъв момент.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз предлагам да направим един общ документ. Да ги качим всичките четири или пет едно след друго като отделни глави от един общ проект. И всеки да може да влиза и да пише.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз смятам, че това няма да е реално и добре свършено, защото този който предлага нещо има някаква идея.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз пиша по еди-кой си проект в първия абзац считам, че освен еди-какво, трябва да се включи и еди-какво си. И ти си отваряш този файл и започваш да търсиш за какво точно става дума.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Мога да предложа нещо много просто. Във всеки един от този файл със забележки с коментари, всеки който има забележки върху коментара да го пише и го изпраща на другите. Аз мога да поема ангажимента това нещо да влезе в един обобщаващ документ с всички коментари и забележки, за да могат да се видят. Защото напълно е възможно е ти и Руми да имате абсолютно противоположни забележки по предложението на Велко. И е редно това нещо да се обсъди и ако има общ документ и общ проект да стигне до консенсус преди да го предадем за по-нататъшна работа.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Може като общ документ и всеки да пише като коментари, без да нанася директно по текста, а отстрани като коментари.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Като коментари да. Защото това, което аз видях в качването на подобен формат документа е, че този който е последния общо взето коригира всичко.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Беше станало погрешка в последния момент след изтеклия срок.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз съм чел пет пъти документа. Минали са седмици и след това научавам, че има още неща.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Другият вариант е да си дадем една седмица и всеки да си напише коментари, предложения, забележки каквото има от страни. Всички да се запознаят с това и следващия път да минем заедно и да кажем повечето са за това.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Да направим така. Ако няма коментари и забележки нека да го направи до неделя, за да мога аз в понеделник да имам обобщен документ с всички тези коментари и забележки, които са. Не да дойдат коментарите и забележките във вторник сутринта и общо взето ние да се съберем и да дискутираме всяко едно нещо. Защото при сформирването на обобщен документ много лесно се вижда какво е и е предмет на пет минути дискусия за да се приключи.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Искаш от нас в какъвто и да е вариант да ти изпратим коментарите.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Сега да се разберем по какъв начин ще стане. За мен е все едно. Както решите вие.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: С коментар от страни излиза и е ясно към кое място се отнася.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Мен малко ме е страх, че ще влезнем в парламентарна процедура. Спомнете си колко седмици и месеци ни отне този начин на работа по анализите. Предлагам който има предложение за промени и допълнения го изпраща до мен и копие до всички.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Изпраща го до всички. Ако искаш го опиши, ако искаш в самия файл, който го пишеш от страни си сложи коментарите.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: И съответно който е направил предложението може да приеме този коментар, може и да не го приеме. Например Стефан и Надя ще работят по недействителните гласове, ако бъде одобрено. Аз какво да се бъркам в статистиката. Аз от статистика не разбирам. Мога да направя предложение извадката

да бъде от 12 000 секции, а ти трябва да имаш право да кажеш, че е много голяма тази извадка.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз ще предложа да не е коментар само на този, който го е написал. След като е написано и изпратено, ако има промени нека да стигне до всички. Да се съберем и да ги обсъдим нещата, за да е ясно на всички.

СТЕАН МАНОВ: Аз искам само да припомня, че тези документи нямат окончателен характер, доколкото те са вид заготовка, за да получим зелена светлина за по-нататъшното им разширяване, задълбочаване и конкретизиране, включително и вкарване във формат на проект по програма за добро управление. Респективно да губим много време тук да шлифоваме, дори и да спорим. Защото като ти пипне едно изречение някой, а ти си го мислил, не ти е приятно и спориш след това. Говоря го от личен опит. Само ще си изхарчим енергията и ще си опънем нервите и в крайна сметка три месеца ще стоим на същото ниво.

Моето предложение е, ако няма драматични конфликти с принципни решения, а такива не може да има защото по тези теми сме говорили поне шест месеца. Руми много пъти писа имейли до ЦИК и вътрешни до Обществения съвет, затова нека да вървим напред. Има нещо което дразни в тези предложения и ако ние си дадем още пет, шест дни, защото може не всеки да е имал време. Аз лично признавам, че не можах да разгледам в детайли последното от Стоил. Да видим следващата седмица да ги пускаме по каналния ред и да видим какъв отзвук имаме от другата страна. Страх ме е да влезнем в някакъв цикъл на шлайфания, които край няма да имат.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз съм съгласен. Трябва да има уточняване какво точно искаме по всяко едно от предложенията. Защото ако не уточним сега какво точно искаме ще трябва да стигнем до момента, в който ще трябва да го уточняваме с експерти

от „Добро управление“, които имат съвсем конкретни въпроси и много точно насочени.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Стефан точно така го разбрах. Това е фазата на която ние проверяваме дали ЦИК са заинтересовани. Ако те кажат, че са заинтересовани ще отиде в програмата „Добро управление“ и каквито вече доработки те поискат ще пишем по тях.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Според мен има значение как точно е формулирано предложението за това дали ще им хареса и дали ще им привлече вниманието. Защото има някои неща, които могат да дразнят и м да действат отрицателно.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Има недопустими неща за финансиране, което още от сега като човек, който се занимава с проекта мога да ви кажа, че формулирано като кръгла маса е недопустимо. Формулирано като аналитична среща изготвяне на анализ и представяне на резултати е допустимо независимо от това, че реално дейността е една и съща. Важно е да уточним ние какво точно искаме в самите дейности и тогава вече да вървим нататък.

Аз мисля, че все пак вече сме минали етапа на уточняване с ЦИК. С ЦИК до голяма степен сме коментирали тези неща не веднъж, а в продължение на шест месеца е коментирано това нещо. В момента в който ма някаква яснота и нещо изшлайфаме пак ще им бъде представено, защото те са бенефициента, който ще получи това нещо.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Затова ако смята някой, че в някои от текстове има дразнещи неща, които намаляват шансовете на този проект ги споделя по имейл. Аз не виждам в тези текстове нищо, което да се разминава с анализите.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Има ли нещо, което според теб коренно опорочава или променя линията. Технически забележки ясно, че има.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Коренно да променя едва ли. Ако започнем от недействителните бюлетини със Стефан имаме едно принципно разминаване. То е практическо по условията на формирането на броя секции. И ми се иска, тъй като сме на различно мнение вие да вземете отношение по това нещо. По начина на формиране на квотната матрица.

СТЕФАН МАНОВ: Оттеглям моето предложение. Не до това няма да стигнем, защото ЦИК няма да се съгласят с невалидните бюлетини. Няма смисъл да го обсъждаме.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ще ви предложи да вземем решение. Не смятам, че ще е продуктивно в момента да влизаме в дискусия и конкретни забележки да имаме. Нека както каза Надя да се напише. В какъв срок може да го изпратим. Нека да се съобразим с този срок и тогава всеки от нас да прецени и да каже за или против е. Защото това в момента, което Надя казва и Стефан директно реагира, аз отказвам предложението. За мен не е продуктивен начин на работа. След като имаш някакви предложения и нещо си вложил в него има някаква експертиза, която ти си мислил. Даже и да имате принципни различия, но освен вас двамата има и други членове на Обществения съвет, които могат най-малкото да преценят или поне да ви предложат някакво друго решение.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да се предложат и двата варианта и да се избере един.

СТЕФАН МАНОВ: Аз оттеглям моя вариант.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз предлагам среден вариант.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Колко време трябва и аз го допълвам. Да си поставим една дата, на която целим да сме свършили с това.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Лимитирано е времето по отношение на предложения. Ако тръгнем да разработваме, ние трябва да разработим нещо и до 18 – 19 октомври трябва да сме провели поне една среща.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Казаха ни, ако октомври месец не подадем проекта остава за догодина. Неделя каквото сме направили това.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз мисля, че този пакет отива направо в ЦИК на първо място. Вярно ли е това или не е вярно?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: ЦИК са го приели пакета по принцип.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Как може да приемат нещо, което не са видели.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Те са приели идеите. За да влезем в конкретика ние трябва да минем през „Добро управление“ и тогава да се върнем в ЦИК. За да минем през „Добро управление“ ние трябва да сме на ясно точно какво искаме, да го уточним и след като го уточним ние сядаме с тях и те казват, това и това е допустимо, другото не може.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Проблемът е, че ние тук влизаме в конкретика. После ако нещо променим и те кажат, вие не сте направили това, което първоначално сте ни подали.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: След като имаме конкретика може да говорим с „Добро управление“. Нито един орган няма да даде одобрение по принцип на нещо. Който и да е казал да, в момента в който отидем там един експерт ще каже: Искате кръгли маси, но тези кръгли маси с каква цел, с какви индикатори. Защото те също се отчитат пред наблюдаващия орган, който е от Европейския съюз.

Във всяко едно от предложението е заложено представяне. Представянията по новите директиви са с неясен резултат, тоест трябва да се види какви индикатори ще се зложат. За да се зложат тези индикатори би следвало да има конкретика. А конкретиката те я очакват от нас.

Предлагам всеки от нас да си каже забележките. Аз самия ще поема ангажимент за темата, която преди сме дискутирали по отношение корпоративния вот или купения вот. Колегите от

организацията трябваше до днес 10.00 часа да са ни изпратили, но не са ни изпратили.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: При Томислав Дончев се намира един фонд, който той управлява, европейските пари за административна реформа във връзка с изборната администрация Може ли да се кореспондира с тези пари?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Просто ясно казано не. Не може. Формирани са нещата там и не ни касаят нас по никакъв начин.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Какво правим след неделя?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: След неделя формираме общ документи и сядаме на следващото заседание и обсъждаме в конкретика вече предложение за изменение на проекта. След което правим възможно най-скоро среща с експерти от „Добро управление“.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Защо ще правим до неделя коментар и след това ще правим конкретика?

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ти имаш предложение към настоящия момент. Надя има забележки по него. До неделя всеки един от нас, който е от Обществения съвет си дава предложение за изменение на тези, които са постъпили официално в писмен вид. Това цялото се формира в общ документ. На следващото заседание обсъждаме това го приемаме, това не го приемаме. Приемаме финален вариант с който финален вариант се прави среща с „Добро управление“. Те казват: От това което ви искате това е допустимо, това не е.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Следващия вторник по всяка предложена поправка ние трябва да гласуваме.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ще искам да стигнем до някакво общо прието разбиране.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Смятам, че е ненужно да стигаме до общоприето разбиране непременно. Ако вие промените нещо по

това, което аз съм предложил драматично, което да увеличи три пъти обема на работа. Може да стигнете до консенсус, но аз няма да го правя. Това го казвам само като пример.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: До неделя аз примерно изпращам на Велко мои предложения за корекции по неговия материал и до всички за информация. Той ако ги хареса ги приема. Ако не ги хареса пише по някакъв начин, че ги отхвърля. От там нататък, ако аз много държа на това предложение, на следващото заседание го слагам на масата за публично обсъждане от всички и го обсъждаме. Аз ако не го считам за важно и Велко го е отхвърлил това остава. До другия път да останат само три или пет неща за обсъждане, а не примерно аз по това предложение съм написала 30 неща, половината от които са за отделни думички или съвсем елементарни неща, които ако не ги приеме ми е все едно. Но имаме едно, две принципни неща, които ако не ги приеме искам всички да вземат отношение по въпроса.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ние в момента показваме какво искаме, какво смятаме, че е полезно и опитваме по най-добрия възможен начин да покажем, че знаем как да го направим. Аз за жалбите не мога да работя вместо Стоил. Това е много специфична тематика.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз съм работила по жалбите, но това е много трудоемко. Стоил сам в никакъв случай не може да се справи. Аз съм правила 2014 г. анализ на жалбите от РИК-овете. Отне ми три седмици чисто технически най-елементарно да извадиш нещата.

РУМЯНА ГЕЧЕВА: Той затова се ограничава само с ЦИК.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз искам да включим и РИК. Това ми е едното от предложенията към него.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ако този проект бъде одобрен ще го прави Стоил. И ако пита някой от нас иска ли да помогне с едно парче от работата, всеки ще каже мога или не мога.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Говорим за дейности. За да стигнем до привеждане на пари за финансиране каквото и да е друго, ние трябва да имаме яснота какви дейности и какво точно ще се прави. За да получим това финансиране трябва от тези дейности да излезе конкретен резултат с конкретен индикатори по които се показва, че се постига целта „Добро управление“. Защото те имат едни заложен цели, които трябва да се постигнат. Ако не влизаме в тези цели те не могат. И всички да се съберем няма как да получим.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Това е точно така. Обаче ние сега пишем идеи за проекти за да видим дали отсрещната страна е заинтересована. В момента в който кажат, че са заинтересовани, аз бих очаквал да ми изпратят истинско предложение за проект. Няма начин да е по-малко от 10 или 20 страници. Зависи от възложителя. Като ми кажат попълни индикаторите по които ще оценим, ще им ги попълня. Но до там да стигнем. Аз знам, че трябва да има и подробния проект, трябва да има и този елемент. Но ние сега сме на етапа идеи.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Мога ли да върна назад конкретиката.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Само да допълня, че на нас ни беше казано, че трябва да предупредим хората от нашата организация да си приготвят CV, с които да защитят капацитета си по тези теми. И когато ги предлагаме тези неща имаме и презумпцията, че този който предлага може да покаже съответния сертификат, документ, експертност.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ние в момента дискутираме етап 3. Нека да направим нещата стъпка по стъпка. Стъпка първа сме я минали. Стъпка първа беше уточняване на кръга от теми, които са допустими за ЦИК, които за нас са интересни и по които има експертиза. Стъпка 2 е да влезем в някаква конкретика по този кръг и да знаем, че всяка една от организациите предлага или е стигнало

до някаква обща визия за самите дейности, които ще се извършват в този кръг. Стъпка 3 вече ще е разговор с конкретните експерти от „Добро управление“, които ще ни кажат: Да, това е допустимо по такъв начин, това може да се постигне еди-как си. Но за да стигнем до там трябва да имаме изготвено, както казваш, началото на проект на предложението. И затова предлагам до неделя, нека да напишем тези неща. Даже и да не сме готови в понеделник или във вторник да го направим, поне ще има база на която да говорим и да обсъдим.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Съгласен съм, само да не се стигне до проточването на работата, както стана с анализите ни.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Това което каза е абсолютен факт. Ако не е успеем до 20 октомври да подготвим до голяма степен проект на предложение е безсмислено да го правим за тази година.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Пакетът трябва да върви час по скоро.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Някой друг забележки има ли? Фиксираме неделя до 17.00 часа, ако някой иска да прави забележки по направените предложения да ги направи. Ако не считаме, че за него е приемливо така очертания кръг от дейности в направените проектопредложения. Аз поемам ангажимента, че до петък ще изпратя от организациите по отношение на корпоративния вот.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Молба към председателя имам да се обади на Дончо и да му каже, че трябва да даде нещо подобно на другите. Той ни дава нещо като за наша вътрешна консумация.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз ще говоря с члена на Обществения съвет Дончо Пачиков като представител на организацията да предаде във форма подобна на тези, които са постъпили по отношение на това, което е направено като предложение в медиите.

Смятам, да влезнем в някакъв ритъм на работа. Това е списъка на всички, които сме тук. Ще помоля да се подпишете и към всеки един от протоколите, които ще започнем да ги изпращаме до всички,

след като уточним дали има забележки, ще се създаде един архив, който в рамките на ЦИК ще се пази с решенията, които са взети.

Искам за две неща да коментираме. Първото е по отношение на компютъра и стаята. Аз ще си позволя в среща с председателката на ЦИК да коментираме до каква степен какво развитие има сградата, за да уточним както пропуските така и помещението, в което да се събираме. Защото действително смятам на базата на изразеното мнение от членовете на Обществения съвет, че би следвало Обществения съвет да има конкретно помещение, в което се съдържа архива. Има осигурени офис пособия като компютър, интернет, принтер и т.н.

Второто нещо, ако сте съгласни. Или ще направя нов скайп профил на Обществения съвет или ще поискам паролите които са към настоящия момент както на компютъра, така и на скайп профила. И тази парола ще се знае от ръководството на Обществения съвет и ще се предава на следващите, за да има някаква отговорност при ползването на профила.

СТЕФАН МАНОВ: В София не съм използвал досега паролите и не ги знам.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Последното нещо, което искам да представя като предложение. Коментирахме преди две заседания, че ще потърсим организациите, които са участвали с наблюдатели в избори. Аз мога да поема ангажимент, ако някой от вас иска също да съдейства с някои от организаторите да отправим към тях покана да участват в евентуални наши инициативи или съответно в Обществения съвет. Поемам ангажимента до следващия Обществен съвет всеки от вас, ако иска да се свърже с мен, аз ще се свържа с някои от вас да коментираме и да видим дали е възможно някои от тях да ги поканим като участие, тези които са имали регистрирани наблюдатели към момента и са участвали по някакъв начин в изборите.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Имаме решение от 30 август, което казва да поканим всички на първото ни публично събитие и по предложение на Стефан приехме да комуникираме само с онези, които по някакъв начин отговорят писмено или с присъствие.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Приемам го това нещо.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Имаме един списък от Румяна, в който бях отбелязал с жълто тези, които бяха отговорили.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Имаме имейл адреси, но по мое наблюдение ние нямахме имейл адреси от всички предоставени.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Имейл адреси имаме ли към настоящия момент на Обществения съвет, който е на ЦИК.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Красимира Манолова може да каже.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Ще разговарям с нея и да започне комуникацията към тези организации да тече от официалния имейл на Обществения съвет.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Имаше проблем с достъпа, с паролата и работих от собствения си имейл.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Би следвало да има имейл, който да е публичен.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Имаше такъв.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Колеги, нещо друго.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да помоля до вторник следващата седмица, след като неделя е срока за подаване на предложения към големия проект, до вторник следващата седмица преди заседанието да получим бележките по това първо публично предложение за електронното гласуване. От моя страна ще дойде има ли зала, разговор с ЦИК и т.н. от страна на всички, ако някой има желание по някакъв начин дневния ред да бъде префасониран, допълнен.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз ще помоля да не е до вторник, а до понеделник 16.00 часа. Това са 24 часа преди заседанието. Да има всеки 24 часа да прочете нещата. Аз ще опитам в понеделник до

16.00 часа да имам обобщен документ на база на всички тези забележки, които са изпратени до неделя.

СТЕФАН МАНОВ: Аз в точка разни предложих да поискаме стенограмите от съвместни работни заседания между Обществения съвет и ЦИК, на които не всички колеги са присъствали. Дал съм датите за улеснение.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз предлагам, ако е възможно госпожа Дечева, аз също ще поискам среща с председателката Алексиева, да се поискат тези стенограми. Мисля, че е възможно да се получат без да е необходимо да правим официално запитване. Дори според мен е по-добре да не правим официално запитване, защото излиза, че правим проблем, който според мен не е реален проблем, а е въпрос на техническа комуникация. Аз поемам ангажимент до вторник да го изчистим този въпрос.

СТЕФАН МАНОВ: Аз не настоявах да е официално. Да се вземе такова решение между нас и да се поиска от тебе като ръководител в момента.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз поемам ангажимента, че ще ги поискам тези стенограми.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: И въобще да има практика занаяд тези стенограми да ги виждаме и заради тези, които не са могли да присъстват.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: От нашите заседания всички стенограми се качват. Те са на сайта. Но от съвместните ни заседания с ЦИК нито е на сайта на ЦИК, нито е на нашия сайт. И всъщност онези срещи, които са най-важни за нас изведнъж се оказва, че нито ЦИК знае как да стигне до тях, а те ги имат на една вътрешна мрежа, нито ние знаем как да стигнем. И всъщност ние каквото и да решим съвместно то остава абсолютна тайна.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Още повече нашата дейност би следвало да е публична. Аз съм искал и подготовката на изборните книжа да е публична с достъп на медии до нея.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Там има административна уловка, защото заседанието до нашето влизане в зала е стенографирано и е публично. От нашето влизане нататък не присъства.

ПРЕДС. ТОДОР ГУНЧЕВ: Колеги, хубава вечер пожелавам.
Закривам заседанието.

(Закрито в 18.05 часа)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Тодор Гунчев

Стенограф:

С. Михайлова